

[Time: - 3 Hours]

[Marks: 100]

- N.B: 1. Attempt any five questions.
2. All questions carry equal marks.

1. Discuss social movements and analyse its characteristics. 20
2. Discuss in detail the revitalization theory of social movements. 20
3. How does the social movements theory explain the changing character of contemporary movements. 20
4. Write an essay on peasant movements in India. 20
5. Examine the issues, organization and leadership of tribal movements. 20
6. Assess the dalit movement with reference to its ideology and leadership. 20
7. How does ecofeminism explain the interconnected oppressions of gender and nature. 20
8. Analyse different dimensions of the political struggle in Kashmir. 20
9. Discuss the different issues connected to the ethnic strife in Assam. 20
10. Write short notes on **any two**: 20
 - a) Collective action
 - b) Strain theory
 - c) Naga struggle
 - d) Maharashtrian identity

(मराठी रूपांतर)
(वेळ - ३ तास)

गुण : १००

- सूचना: १. कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
२. प्रत्येक प्रश्नाना समान गुण आहेत.

१. सामाजिक चळवळी वर चर्चा करा तिच्या वैशिष्ट्ये दर्शावा. २०
२. सामाजिक चळवळीच्या नवचैतन्यवादी सिद्धांताचे चिकीत्सावर सविस्तर चर्चा करा. २०
३. नविन सामाजिक चळवळी सिद्धांत समकालीन (सह्यकालिन) चळवळीचे बदलते स्वरूप कसे स्पष्ट करतो ते सांगा. २०
४. भारतातील शेतकरी चळवळीवर निबंध लिहा. २०
५. आदिवासी चळवळीचे संघटन त्यांचे प्रश्न आणि नेतृत्व यांचे परीक्षण करा. २०
६. दलित चळवळीच्या आदर्श आणि नेतृत्वा संदर्भात टिकात्मक परीक्षण करा. २०
७. लिंगभेद आणि पर्यावरण यांच्यातील अंतर्गत संबंधाचे स्पष्टीकरण पर्यावरणवादी स्त्रीत्ववाद कसे करतो. २०
८. काश्मीरमधील राजकीय संघर्षाच्या विविध बाजूचे विश्लेषण करा. २०
९. आसाममधील संस्कृती संघर्षासाठी कारणीभूत असणाऱ्या अनेक बाबींची चर्चा करा. २०
१०. कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा:
अ) सामुदायिक कृती
ब) तणाव सिद्धांत
क) नागा संघर्ष
ड) महाराष्ट्रातील स्व-ओळख
